

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Efter ikrafttrædelsen pr. 1. oktober 1961 af loven af 31. maj 1961 om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker og loven af 31. maj 1961 om retten til fotografiske billeder ratificerede Danmark den 19. februar 1962 dels Bernerkonventionen til beskyttelse af litterære og kunstneriske værker i den nye skikkelse, som konventionen havde fået ved den i Bruxelles i 1948 gennemførte revision, jfr. bekendtgørelse nr. 39 af 26. juli 1962, dels den på Unescos initiativ tilblevne Verdenskonvention om Ophavsret af 1952, jfr. bekendtgørelse nr. 46 af 9. august 1962.

Bernerkonventionen er siden blevet revideret på to diplomatiske konferencer, først i Stockholm i sommeren 1967 og dernæst i Paris i sommeren 1971. Samtidig med den sidstnævnte revision gennemførtes tillige en revision af Verdenskonventionen om Ophavsret. Samtlige reviderede konventionstekster er underskrevet af Danmark med forbehold om ratifikation.

Ved revisionen i Stockholm i 1967 blev der foretaget en række ændringer i konventionsteksten. I enkelte tilfælde er der tale om en udbygning af ophavsmændenes beskyttelse, mens andre ændringer kan opfattes som justeringer af konventionens bestemmelser under hensyntagen til den tekniske, sociale og økonomiske udvikling, der havde fundet sted siden den forrige revision i 1948. Samtidig blev der vedtaget en Protokol til Fordel for Udviklingslandene, indeholdende en række bestemmelser, der tillod Bernerunionens udviklingslande at placere sig på et lavere beskyttelsesniveau end de øvrige unionslande, især for så vidt angår retten til at oversætte og til at fremstille reproduktioner af litterære værker.

Det blev forholdsvis hurtigt klart, at Stockholm-protokollen på grund af de meget vidtgående indrømmelser, udviklingslandene havde opnået, ikke kunne forventes ratificeret af de større industrilande som f. eks. England og Frankrig, hvis videnskabelige, pædagogiske og tekniske litteratur udviklingslandene i første række var interesseret i at få adgang til. Da protokollen udgjorde en uadskillelig del af den nye konvention, måtte man herefter se i øjnene, at hele Stockholmrevisionen ville forblive virkningsløs, idet den ikke kunne opnå den almindelige tilslutning, som var forudsat.

Der blev derfor indledt forhandlinger mellem udviklingslandene og de udviklede lande om en ændret affattelse af de regler, der var indeholdt i

protokollen, og efter en lang række internationale møder og ekspertkonferencer lykkedes det på den foran nævnte diplomatiske konference i Paris i juni 1971 at nå frem til enighed om en ny revision af Bernerkonventionen. De materielle regler i den egentlige konventionstekst er uden ændringer overtaget fra Stockholmteksten, men nye bestemmelser i fordel for udviklingslandene er givet i et til selve konventionen knyttet „Appendix“.

Sideløbende med forhandlingerne om den nye revision af Bernerkonventionen blev der truffet forbedringer til en revision af den anden universelle konvention om ophavsretten, Verdenskonventionen af 1952, og en ny tekst til denne konvention blev vedtaget på en diplomatisk konference, ligeledes i Paris i sommeren 1971. Også i Verdenskonventionen er der nu indføjet bestemmelser til fordel for udviklingslandene.

Det må betragtes som naturligt, at Danmark snarest muligt ratificerer de i Paris reviderede konventionstekster såvel for Bernerkonventionens som for Verdenskonventionens vedkommende samt de tilhørende særlige bestemmelser vedrørende udviklingslandene.

En dansk tilslutning til de sidstnævnte bestemmelser, der vil kunne ske uden ændringer i den bestående lovgivning, må formentlig anses for ønskelig under hensyn til Danmarks politik i almindelighed overfor udviklingslandene, og det er også af de interesserede danske organisationer anerkendt, at det kan være berettiget at tage de særlige hensyn til udviklingslandenes økonomi og store behov for undervisningsmateriale m. v., som reglerne er udtryk for. Den praktiske betydning for danske ophavsmænd og forlæggere af de indrømmelser, som udviklingslandene har opnået, må iøvrigt antages at være begrænset.

For Verdenskonventionens vedkommende gælder det, at heller ikke de øvrige ændringer i konventionsteksten nødvendiggør ny dansk lovgivning. De vigtigste af disse ændringer er følgende:

- a) Mens de kontraherende landes forpligtelse hidtil i det store og hele har været begrænset til, at de skulle sikre ophavsmændene til værker af udenlandsk oprindelse samme beskyttelse som den, de yder deres egne ophavsmænd, er der nu i konventionen indføjet bestemmelser, der forpligter staterne til at yde en vis minimumsbeskyttelse omfattende enerettighederne til fremstilling af eksemplarer, til offentlig fremførelse og til radioudsendelse.